

Skabelon til evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan for børnehuset Vandkunsten år 2023

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation; Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018.

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling.

- Børn i udsatte positioner
 - Brobygning til skole
 - Tematiserede lege og læringsmiljøer
 - Social udvikling
 - Tosprogede
 - Liv og død i naturen
 - Kulturfest
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering, Tegn på læring, Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi arbejder kontinuerligt hen imod at etablere en systematisk evalueringskultur. Vi har afprøvet forskellige mødestrukturer og er landet på en form, hvor hver af de tre teams i huset har ugentlige møder á en times varighed med deltagelse af pædagogisk leder. Derudover har vi et fagmøde, som bruges som forum på tværs af huset med deltagelse af personale fra forskellige teams udvalgt ud fra emnet, f.eks. ICDP. Vi holder desuden møder udenfor børnehusets åbningstid i de tilfælde, hvor der er behov for enten at være tilstede alle sammen eller for at fordybe sig i et specifikt emne eller udviklingsområde. Vi har udarbejdet en fast

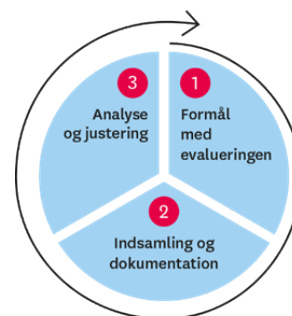
dagsorden med punkter, der er relevante i vores kontekst og som sikrer, at vi stopper op og ser tilbage på, hvordan vores praksis virker. Referater fra alle team- og fagmøder samles og gøres tilgængelige for hele gruppen. Vi har endnu ikke lagt os fast på et bestemt evalueringsredskab.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I kort skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne.

Vi har haft en del udskiftning især blandt det uddannede personale i de forløbne år. Som en del af introduktionsforløbet for nye pædagoger, udleverer vi vores læreplan. Den nye medarbejder får til opgave at læse læreplanen i løbet af den første måneds tid, hvorefter vi tager en snak om, hvorvidt det, vi har skrevet nu også svarer til den virkelighed, man oplever set med nye øjne. De input drøfter vi på et fagmøde, hvor det uddannede personale i fællesskab diskuterer, om de eventuelle forskelle giver anledning til ændringer i enten læreplan eller praksis. I forlængelse med dette års evaluering påtænker vi en gennemskrivning af læreplanen, så den kommer til at afspejle og stemme overens med hvad vi gør og hvad vi vil nu.

Evaluering og dokumentation

“Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I kort, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringsskemaet.

På tidspunktet for udarbejdelse af Vandkunstens læreplan, var børnene delt op i hhv. en vuggestuedel 0-3 år og en børnehavedel 3-6 år. Begge grupper havde base i ”det nye hus”, mens ”det gamle hus” – med undtagelse af krybberummet – ikke var i brug i dagligdagen.

Da vi kort tid senere oplevede en stigning i børnetallet, kom vuggestuen under pres både mht. pladsen og normeringen. Det, der udfordrede os var, at vi blev nødt til at overveje at rykke børn under tre år fra vuggestue til børnehave. Vores fokus var derfor om det pædagogiske læringsmiljø i børnehaven kunne tilpasses de yngre børns behov i en grad, vi kunne stå inde for.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I kort den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringsskemaet.

Sammenfaldende med ovenstående udfordring blev vi ramt af nye corona-restriktioner, som betød, at børnene skulle adskilles helt i små grupper med få, faste voksne. Vi valgte at tage både ”det nye” og ”det gamle hus” i brug og fordele børnene udelukkende efter alder, hvilket bl.a. resulterede i en lille gruppe på tværs af skellet mellem vuggestue og børnehaven.

I tiden med disse restriktioner indsamlede vi en mængde observationer for at sikre, at børnenes trivsel ikke påvirkedes negativt i forbindelse med ændringerne af deres hverdag – der var børn, som oplevede at skulle være i et andet lokale, end de var vant til, at blive adskilt fra faste legekammerater eller at skulle være sammen med en anden primær voksen, end de plejede. Vi brugte praksisfortællinger, observationer og relationskemaer samt data omkring børnenes sovetider.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I kort resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøets betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen.

På trods af de voksnes bekymringer og besvær ved restriktionerne samt begrænsninger i forhold til f.eks. legetøj, oplevede vi en markant positiv udvikling i børnenes trivsel. Vi observerede, at læringsmiljøet i de små grupper bød på mere ro, nærvær og fordybelse samt nye og nære legerelationer i børnefællesskabet. Dette var en uvurderlig øjenåbner, som gav os en stærk motivation for at se på nye løsninger i forhold til hvordan vi strukturerede og fordelte lokaler, personale og børnene.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I kort, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Vi vendte aldrig tilbage til den traditionelle opdeling i vuggestue og børnehave efterfølgende. Da restriktionerne blev ophævet, fortsatte vi med at bruge begge husene til trods for bekymringer og overvejelser om det blev for skrøbeligt, når vi mistede de ekstra personaleressourcer vi havde pga. restriktionerne og igen blev en meget lille personalegruppe.

Vuggestuen havde kunnet registrere, at børnene sov længere middagslur alene fordi personalet var tættere på krybberummet og derfor kunne nå at vugge et barn, som havde tabt sutten tilbage i søvn eller tage et vågent barn op, før det nåede at vække andre børn. Ligeledes gjorde det en praktisk forskel i vuggestuens dagligdag, at puslefaciliteterne i "det gamle hus" var i direkte forbindelse med stuen. Derfor var det oplagt at lade vuggestuen flytte fast ind og etablere deres fremtidige base her.

De lokaler i "det nye hus", som vuggestuen tidligere havde base i, kunne således indrettes til en ny, permanent mellemgruppe, med et læringsmiljø målrettet de ældste vuggestuebørn og de yngste børnehalebørn og en tilpasset normering.

Opdelingen i vuggestue – mellemgruppe – børnehave er blevet helt grundlæggende for vores måde at organisere os på og vi har bibeholdt strukturen på trods af op- og nedgang i børnetallet. Det har vist sig positivt at kunne navigere mere fleksibelt mht. overgangene i børnenes liv, hvor vi nu i højere grad tager udgangspunkt i børnenes behov fremfor deres alder, når vi flytter dem videre. Derudover har vi oplevet, hvordan vi kan arbejde med at styrke overgangene og skabe relationer på tværs af grupper.

Vi er blevet mere åbne overfor at justere på organiseringen af vores arbejde og mere bevidste om kvaliteten af mindre enheder. Derfor er vi pt. midt i en proces, hvor vi implementerer en ny struktur for læringsmiljøerne omkring vores formiddagsaktiviteter, hvor grupperne er mindre og samarbejdet på tværs af stuerne styrkes.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I kort, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Arbejdet med læreplanen fremlægges for bestyrelsen ved møder i løbet af året. Her har bestyrelsen mulighed for at stille spørgsmål og komme med kommentarer. Bestyrelsen får her indblik i, hvordan der arbejdes med udvikling, aktiviteter, dokumentation og evaluering i områdets børnehuse i forhold til læreplanen.

Det fremadrettede arbejde

“En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I kort skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi har besluttet i den kommende tid at gøre en fokuseret indsats for at skabe berigende og indbydende pædagogiske læringsmiljøer og legezoner for børnene. Da vi organiserede os anderledes under coronarestriktionerne, blev langt det meste legetøj også lagt væk og institutionen fik et nærmest “skrælet” udtryk. Det kan vi desværre stadig se spor af. Vi har heller ikke formået at komme helt i mål med indretningen når vi har flyttet rundt på rummenes funktioner – udover at vuggestuen som bekendt er flyttet fra “det nye hus” til “det gamle hus”, har vi også afprøvet forskellige placeringer af motorikrum og fundet løsninger på at kunne spise adskilt i mindre grupper.

Vi vil i den kommende tid også øge vores fokus på børnenes sproglige udvikling yderligere. Mere end halvdelen af vores børn er tosprogede, hvilket stiller større krav til vores sproglige læringsmiljø. Vi vil arbejde mere systematisk med screeninger, dialogisk læsning, sang og meget mere.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I kort beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi er endnu ikke i mål mht. til etableringen af en effektiv evalueringskultur. Det er en proces, vi arbejder kontinuerligt med; i den kommende tid ved at afprøve forskellige systematiske evalueringsværktøjer.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Børnehuset har i de forløbne to år været igennem en rivende udvikling, og det er derfor helt oplagt at udarbejde en revideret version snarest muligt med visioner for fremtiden.
